

Osma lekcija • Lesson Eight

A1

61,62

STRPLJENJE

✂️ **Replace the pair *děvojke* and *profesorka* with the following pairs: a) pametne ćerke and mūdra majka; b) strāšni lavovi and sivi miš; c) veseli sinovi and ozbiľjan otac; d) vredni mladići and dosadni profesor.**

Replacement nouns for lines 1 and 5:

děvojke > паметне ћерке, страшни лавови, весели синови, вредни младићи

Replacement nouns for lines 2 and 3:

děvojkaма > паметним ћеркама, страшним лавовима, веселим синовима, вредним младићима

Replacement nouns for lines 4 and 6:

profesorка > мūdра мајка, сиви миш, озбиљни отац, досадни професор

Replacement nouns for line 4:

děvojke > паметне ћерке, страшне лавове, веселе синове, вредне младиће

Replacement nouns for line 5:

profesorке > мūdре мајке, сивог миша, озбиљног оца, досадног професора

Replacement nouns for line 6:

děvojка > паметних ћерки, страшних лавова, веселих синова, вредних младића

Replacement nouns for line 7:

profesorко > мūdра мајко, сиви мишу, озбиљан оче, досадни професоре

☆ Example:

1. Весели синови стрпљиво седе за столом.
2. Под веселим синовима су столице.
3. Доручак је у веселим синовима.
4. Озбиљан отац гледа веселе синове.
5. Весели синови уче од озбиљног оца.
6. А озбиљан отац учи од веселих синова.
7. Добар дан, оче!

✂️ **Once** you've used each of these examples, reverse the singulars and plurals of each pair. For example, instead of *strāšni lavovi* and *sivi miš*, use *sivi miševi* and *strāšan lav*.

Replacement nouns for lines 1 and 5:

děvojke > дєвојка, паметна ћерка, страшни лав, весели син, вредни младић

Replacement nouns for line 2:

děvojкама > дєвојком, паметном ћерком, страшним лавом, веселим сином, вредним младићем

Replacement nouns for line 3:

děvojкама > дєвојци, паметној ћерки, страшном лаву, веселом сину, вредном младићу

Replacement nouns for lines 4 and 6:

професорка > про̀фесорке, му̀дре мајке, сиви мишеви, озбиљни очеви, досадни професори

Replacement nouns for line 4:

девојке > девојку, паметну ћерку, страшног лава, веселог сина, вредног младића

Replacement nouns for line 5:

професорке > про̀фесорки, му̀дрих мајки, сивих мишева, озбиљних очева, досадних професора

Replacement nouns for line 6:

девојка > девојке, паметне ћерке, страшног лава, веселог сина, вредног младића

Replacement nouns for line 7:

професорка > професорице, му̀дре мајке, сиви мишеви, озбиљни очеви, досадни професори

☆ **Example:**

1. Му̀дре мајке стрпљиво седе за сто́лом.
2. Под му̀дри́м мајкама су столице.
3. Доручак је у му̀дри́м мајкама.
4. Паметна́ ћерка гледа му̀дре мајке.
5. Му̀дре мајке уче од паметне́ ћерке.
6. А паметна́ ћерка учи од му̀дрих мајки.
7. Добар дан, ћерко!

©63,64

NESTRPLJENJE

✂ **First**, replace *nemirno dète* and *mirna dèca*, with **a)** dobar brat and zla braća; **b)** mladi gospodin and stara gospoda.

Replacement words for lines 1 and 6:

mirna dèca > zla braća, stara gospoda

Replacement words for line 2:

mirnom dècom > zlom braćom, starom gospodom

Replacement words for line 3:

mirnoj dèci > zloj braći, staroj gospodi

Replacement words for lines 4 and 5:

nemirno dète > dobar brat, mladi gospodin

Replacement words for line 4:

mirnu dècu > zlu braću, staru gospodu

Replacement words for line 5:

mirne dèce > zle braće, stare gospode

Replacement words for line 6:

nemirnog dèteta > dobrog brata, mladog gospodina

Replacement nouns for line 7:

deco > braćo, gospodo

☆ **Examples:**

1. *Zla braća* strpljivo *sedi* za stolom.
2. Pod *zlom braćom* su stolice.
3. Doručak je u *zloj braći*.
4. *Dobar brat* gleda *zlu braću*.
5. *Dobar brat* *uči* od *zle braće*.
6. A *zla braća* *uče* od *dobrog brata*.
7. Dobar dan, *braćo!*

1. *Stara gospoda* strpljivo *sede* za stolom.
2. Pod *starom gospodom* su stolice.
3. Doručak je u *staroj gospodi*.
4. *Mladi gospodin* gleda *staru gospodu*.
5. *Mladi gospodin* *uči* od *stare gospode*.
6. A *stara gospoda* *uče* od *mladog gospodina*.
7. Dobar dan, *gospodo!*

✂ **Then replace *mirna deca* with *mirno dete*, and *nemirna dete* with *nemirna deca*.**☆ **Example:**

1. *Mirno dete* strpljivo *sedi* za stolom.
2. Pod *mirnim detetom* su stolice.
3. Doručak je u *mirnom detetu*.
4. *Nemirna deca* *gledaju* *mirno dete*.
5. *Nemirna deca* *uče* od *mirnog deteta*.
6. A *mirno dete* *uči* od *nemirne dece*.
7. Dobar dan, *dete!*

© 65,66

JAVI SE!✂ **Replace: *roditelji* with *braća, deca, ćerke, rođaci, sestre, sinovi*.**✂ **Replace *studenti u inostranstvu* with: *balkanski, bosanski, crnogorski, dalmatinski, hrvatski, istarski, kosovski, slavonski, srpski, or vojvodanski* studenti.****Replacement nouns for line 1:**

roditelja > braće, deca, ћerke, rođaka, sestara, sinova

Replacement phrases for line 2:

svojim roditeljima > svojom braćom, svojom dećom, svojim ћerkama, svojim roditeljima, svojim rođacima, svojim sestrama, svojim sinovima

Replacement phrases for line 6:

studentima u inostranstvu > balkanskim, bosanskim, crnogorskim, dalmatinskim, hrvatskim, istarskim, kosovskim, slavonskim, srpskim, vojvođanskim studentima

☆ **Example:**

1. Kàkva sreća! Писмо од својих сестара!
2. Да ли се чујеш често са својим сестрама?
....
6. А како се јављаш црногорским студентима?
7. Увек им се јавља́м преко телефо́на.

✎ Use this exercise as a model to describe how you communicate with your family and friends.

☆ **Example:**

1. Да ли се чујеш често са својим родитељима?
2. Јавља́м им се телефо́ном.
3. Телефо́ном? Зашто? Зар им се не јавља́ш интернетом?
4. Не, зàто што они не желе да имају компјутер.
5. А да ли им се јавља́ш СМС порукама на мобителу?
6. То ми је најбоље.

©67,68

SOBA

✎ The responses given in the exercise represent only a few of several possible ways to answer the questions posed. Try shifting them around, so as to create a different response for each question.

✎ **Replace *naša tàbla* with:** naš profesor, ovaj sto, plafonska svètla, sat, sobna vràta, tvòja stòlica, vèliki tèpih, vrèdnì stùdenti.

☆ **Example:**

1. Gdje se nàlazi naša tàbla?
2. Naša tàbla je u sobi na zidu ispred stùdenàta i blizu profesora, kod pròfesorске kàtedre.

✎ Use the map at the beginning of the textbook and these prepositions to situate cities, rivers and other topographical features.

☆ **Example:**

1. Gde se nàlazi rèka Sàva?
2. Rèka Sàva tèče uz grànicu i Bosne i Hrvatske do grànice sa Srbijom. Kroz Srbiju Sàva tèče do Beògrada gdje utiče u rèku Dunav. To mesto se zovè ušće.
3. A gde se nàlazi rèka Drina?
4. Rèka Drina tèče iz Crne Gòre uz grànicu Bosne i Hercegovine i Srbije sve do rèke Sàve.
5. Od ušća kod Beògrada gde vode Sàve i Drine utiču u Dunav, te vode tèku Dunavom sve do Crnog mora.

 VEŽBE

B1

✎ **Replace *srpski jezik* with:** duga noć, hladno pivo, moj/svoj udžbenik za srpski, naš dragi kolèga, slatko jelo, stràšni lav, vèlika ljubav.

Replacement phrases for line 1:

српски језик > дуга ноћ, хладно пиво, мој/свој уџбеник за српски, наш драги колеџа, слатко јело, страшни лав, велика љубав

Replacement phrases for line 2:

српски језик > дугу ноћ, хладно пиво, мој/свој уџбеник за српски, нашег драгог колеџу, слатко јело, страшног лава, велику љубав

Replacement phrases for lines 3 and 5:

српском језику > дугој ноћи, хладном пиву, мом/свом уџбенику за српски, нашем драгом колеџи, слатком јелу, страшном лаву, великој љубави

Replacement phrases for line 4:

српског језика > дуге ноћи, хладног пива, мог/свог уџбеника за српски, нашег драгог колеџе, слатког јела, страшног лава, велике љубави.

Replacement phrases for line 6:

српским језиком > дугом ноћу, хладним пивом, мојим/својим уџбеником за српски, нашим драгим колеџом, слатким јелом, страшним лавом, великом љубављу

Replacement phrases for line 7:

српски језиче > дуга ноћ, хладно пиво, мој/свој уџбениче за српски, наш драги колеџо, слатко јело, страшни лаве, велика љубави.

★ Examples

1. Дуга ноћ је изузетно занимљива.
2. Сваким даном све више волим дугу ноћ.
3. Размишљај о дугој ноћи.
4. Без дуге ноћи нема среће.
5. Певам песме дугој ноћи.
6. Са дугом ноћи дивно је живети.
7. О, ноћ!

1. Наш драги колеџа је изузетно занимљив.
2. Сваким даном све више волим нашег драгог колеџу.
3. Размишљај о нашем драгом колеџи.
4. Без нашег драгог колеџе нема среће.
5. Певам песме нашем драгом колеџи.
6. Са нашим драгим колеџом дивно је живети.
7. О, колеџо!

B2

 Replace *balkanski jézici* with *dòmaći zadàci*, *malì* (or *vèlikì*) *gradovi*, *malì* *psi*, *novè* *cipele*, *teška* *pitànja*, *šàrene* *mačke*. Do more of these with your own choices for the adjective and noun.

Replacement phrases for lines 1 and 7

balkanski jézici > *dòmaći zadàci*, *malì* (or *vèlikì*) *gradovi*, *malì* *psi*, *novè* *cipele*, *teška* *pitànja*, *šàrene* *mačke*.

Replacement phrases for line 2

bàlkanske jèzike > dòmaće zadátke, małe (or vèlike) gradove, małe pse, nove cipele, teška pìtanja, šàrene mačke.

Replacement phrases for lines 3, 5 and 6

bàlkanskim jèzicima > dòmaćim zadàcima, małim (or vèlikim) gradovima, małim psima, novim cipelama, teškim pìtanjima, šàrenim mačkama.

Replacement phrases for line 4

bàlkanskih jèzika > dòmaćih zadàtaka, małih (or vèlikih) gradova, małih pasa, novih cipela, teških pìtanja, šàrenih mačaka.

★ Example:

1. *Teška pìtanja* su izuzetno zanimljiva.
2. Svakim danom sve više volim *teška pìtanja*.
3. Ràzmjìšljam o *teškim pìtanjima*.
4. Bez *teških pìtanja* nema sreće.
5. Pevam pesme *teškim pìtanjima*.
6. Sa *teškim pìtanjima* divno je žìveti.
7. O, *teška pìtanja*!

B3

Ask each other these questions. In your answers, use the prepositions, nouns and pronouns which were suggested in the dialogue in A4.

Free-form creative assignments such as these are not furnished with answers.

B4

Ask each other to locate objects in the classroom, using questions such as the following as prompts.

Free-form creative assignments such as these are not furnished with answers.

Self-study learners: Note the position of various objects in your room or house, and then ask yourself questions about their location. Rearrange things to make the distribution more interesting and to require you to use as many prepositions as possible.

B5

 Make past-tense versions. Provide both a masculine and a feminine version for #3 and #4.

★ Example:

1. Сат је био на зиду.
2. Речник се налазио на столу.
3. Сам / Сама сам био / била .
4. Имао / Имала сам писмо од моје тетке.
5. Брат ми је био висок човек.

 Rewrite these sentences as negatives.

★ Examples:

1. Сат није на зиду.

2. Речник се не налази на стòлу.
3. Нисам сам / сàма.
4. Немам пѝсмо од мòје тетке.
5. Брат ми нѝје вѝсок чòвек.

1. Сат нѝје био на зиду.
2. Речник се нѝје налазио на стòлу.
3. Нисам био сам / била сàма .
4. Нисам имао / имала пѝсмо од мòје тетке.
5. Брат ми нѝје био вѝсок чòвек.

✂️ Now redo all sentences you have just created, this time putting all the nouns in the plural.

★ **Examples:**

1. Сàтови су на зидовима.
2. Речници се налазе на стòловима.
3. Сàми / Сàме смо.
4. Ѐмамо пѝсма од наших тетки.
5. Мòја браћа су вѝсоки људи.

1. Сàтови су бѝли на зидовима.
2. Речници су се налазили на стòловима.
3. Сàми / Сàме смо бѝли / бѝле .
4. Ѐмали / Ѐмале смо пѝсма од наших тетки.
5. Мòја браћа су бѝла вѝсоки људи.

1. Сàтови нѝсу на зидовима.
2. Речници се не налазе на стòловима.
3. Нѝсмо сàми / сàме.
4. Нѝмамо пѝсма од наших тетки.
5. Мòја браћа нѝсу вѝсоки људи.

1. Сàтови нѝсу бѝли на зидовима.
2. Речници се нѝсу налазили на стòловима.
3. Нѝсмо бѝли сàми / бѝле сàме.
4. Нѝсмо имали / имале пѝсма од наших тетки.
5. Мòја браћа нѝсу бѝла вѝсоки људи.

B6

Practice with the various ways of expressing possession (which include the possessive adjective, genitive case, and dative case).

State the idea of possession twice, first using the name alone (a), and then using the entire phrase (b).

Example: Ѐija je òva òlovka? (moja drugàrica Mirjana)

- a. Òvo je Mirjanina òlovka.
- b. Òvo je òlovka mòje drugàrice Mirjane.

1. Òvo je Dùšankin àuto.	Òvo je àuto tvòje sèstre Dùšanke.
2. Òvo je Hàrisovo pìtanje.	Òvo je pìtanje našeg profesora Hàrisa.
or Òvo je profesorovo pìtanje.	Òvo je noć njene drugàrice Nade.
3. Òvo je Nàdina noć.	

4. <u>Òvo</u> je Dùšanov pas.	<u>Òvo</u> je pas njihovog àdvokata Dùšana.
5. <u>To</u> je <u>Želj</u> kino vèliko znànje.	<u>To</u> je vèliko znànje njègove dèvojke <u>Želj</u> ke.
6. <u>Òvo</u> je <u>Želj</u> kova šàrena mačka.	<u>Òvo</u> je šàrena mačka vašeg kolège <u>Želj</u> ka.

B7

 Play this as a game. One team asks a question, hoping to stump the other team with a word they might not remember.

1. Судац на бòсанском и српском се каже судија.
2. Адвокат на хрватском се каже одвјетник.
3. Шпањолска на српском се каже Шпанија.
4. Washington на српском се пише Вашингтон.
5. Еврòпа на хрватском се каже Еурòпа.
6. Greece и Hungary на бòсанском, хрватском и српском се кажу Грчка и Мађарска.
7. Казалнице на српском се каже пòзориште.
8. Биоскоп на хрватском и бòсанском се каже кино.
9. Каса на хрватском се каже благајна.
10. Кат на бòсанском и српском се каже спрат.
11. Свеучилиште на бòсанском и српском се каже универзитет.

ДОМАЋИ ЗАДАТАК

C1

Fill in the blank with the appropriate time expression and translate into English:

1. Уторком увек идем на предàвања попòдне. [other weekdays can be substituted]
On Tuesdays I always have class [go to lectures] in the afternoon.
2. Сваке године у àвгусту идем с пријатељима на море. [other months can be substituted]
Every year in August I go with friends to the seacoast.
3. Месецима нисам размишљала о својој лубави.
I haven't thought about my love for months.
4. Òве недеље идем на кòнцерт у среду. [other week-days can be substituted]
This week I am going to a concert on Wednesday.

- Често идем у биоскоп **пѐтком**.
I often go to the movies on Fridays.
- Данима** је чекао да му се **јавиш** телефòном.
For days he was expecting you to call him on the phone.
- Јуче** **јој** се **јавио**, али **није** **била** код куће па се **нису** чули.
He called her yesterday, but she wasn't home so they didn't talk.

C2

Fill in the blanks with the appropriate forms. Use only present tense. Then write out the whole story.

Dušan i Dušanka su mòmak i dèvojka. Òni su **stùdenti**. U **ju**lu, kàda **se završava letnji sèmaster** Dušan **ide sam vozom** iz **Niša** u **Beògrad**, a Dušanka **ide** iz **Niša kolima** u **Crnu Gòru** sa **mamom i tatom**. Dok su Dušan i Dušanka na **pùtu**, Dušanu je dobro, ali Dušanki nije. Dušan **se javlja Dušanki** iz **Beògrada** preko **interneta**. Dušanka **se javlja Dušanu telefònom**. Dušan razùme **Dušanku**. Dušanka žèlì da bude sa **Dušanom**. **Crna Gòra** je **lèpa**, ali posle dva **dàna Dušanki** nije **lèpo** u **Crnoj Gòri** bez **Dušana**. Ni **Dušanu** nije **lèpo** u **Beògradu** bez **Dušanke**. Dušan **kaže Dušanki** da **dođe** u **Beògrad autòbusom**. Dušanka **dòlazi** iz **Crne Gòre** u **Beògrad** i Dušan **ide Dušanku da dòčeka** na **stànici**. Onda Dušan **ide** po **gràdu** sa **Dušankom** i oni **razgovàraju** o **Dušanovom pùtu** i o **Dušankinom pùtu**. Deset **dàna** Dušanka je kod **Anè**, **svòje tetke**, a Dušan je kod **Srdana**, **svog strìca**. Posle **toga** Dušan i Dušanka **idu** u **Niš vozom**.

Dušan and Dušanka are a couple. They are students. In July, when the spring semester ends, Dušan goes by train from Niš to Beograd, and Dušanka goes from Niš by car to Montenegro with her mom and dad. While they are traveling, Dušan is fine but Dušanka is not. Dušan gets in touch with Dušanka from Beograd via internet. Dušanka calls Dušan on the phone. Dušan understands Dušanka. Dušanka wants to be with Dušan. Montenegro is nice, but after two days it's not nice for Dušanka without Dušan. Neither is it nice in Beograd for Dušan without Dušanka. Dušan tells Dušanka to come to Beograd by bus. Dušanka comes from Montenegro to Beograd and Dušan goes to meet Dušanka at the station. Then Dušan goes around town with Dušanka and they talk about Dušan's trip and Dušanka's trip. For ten days, Dušanka is at her aunt Ana's, and Dušan is at his uncle Srđan's. After that Dušan and Dušanka go to Niš by bus.

C3

Replace each italicized noun or name in the sentence with a pronoun (full form or clitic, as required), changing the word order where necessary, and write out the whole sentence:

- Mesec **kruži** oko **nje**, a zèmlja **kruži** oko **njega**.
- Željka **mu** šalje **kràtko pìsmo**, a Gòran **joj** šalje **dùgo pìsmo**.
- Jelo od **njih** òdlično je za dòručak.

4. Jàvili smo **im** se, ali se nìsmo čuli sa njima.
5. Slušaju **ih** ceo dan.
6. Pijemo **njega** svaki dan, ali nikada ne pijemo **nju**.
7. Od **njega** do **njih** nije dalèko, već je dalèko od **njega** do nas!
8. U **njima** **ih** ima.

C4

Fill in the blank with the appropriate form of the word in parentheses. Where you see an exclamation point with the verb, use the imperative.

✎ Use past tense for #6.

1. Слушај ме! Јаја не м^орају да се једу сваки дан!
2. Зар Ѐнес не п^ознаје м^оју сестру?
3. П^иши св^ојим сестрама данас, а браћи сутра!
4. Када п^очиње твој нови п^осао?
5. Шта хоћеш да једемо за р^учак данас?
6. У колико с^ати увече у четвртак су гледали филм?

C5

Translate the first sentence into English. Then translate the ones that follow it into S, using the first as a model.

1. a. Give some fruit to the children, they are hungry!
 b. П^иши д^еци п^исмо!
 c. Слушај! Ваша кућа је врло л^епа с ^он^им ^рч^ен^им ^вр^ат^има и ^он^им ^пр^оз^ор^има!
2. a. Their two brothers live with their parents, but the remaining brothers are no longer at home.
 b. Стави слику у п^исмо за св^оју / т^воју бра^ћу!
 c. Пом^ози ^нј^ихо^вој бра^ћи с ^нј^ихо^ви^м д^ома^ћи^м зад^аци^ма!
3. a. I have both my dog and yours. What should I do with your dog?
 b. Мо^лим дон^еси ми и т^воју ма^чку и м^ог ми^ша!
 c. На^да читај и н^јегову к^нјигу и св^оју к^нјигу.
4. a. A good life is ahead of them, but ahead of me are problems.
 b. Она ра^ди напо^лју цео дан пред згра^дом.
 c. Под по^дом је друга соба, на друг^ом сп^рату.

C6

Identify the number (singular or plural) of each of the following nouns. If it is singular, give the plural form, and if it is plural, give the singular form.

1. vlak	sg	vlakovi	14. brat	sg	braća
2. životi	pl	život	15. zidovi	pl	zid
3. pisma	pl	pismo	16. đaci	pl	đak
4. devojke	pl	devojka	17. pas	sg	psi
5. dečete	sg	deca	18. ljubavi	pl	ljubav
6. momci	pl	momak	19. sin	sg	sinovi
7. lav	sg	lavovi	20. reč	sg	reči
8. supruga	sg	supruga	21. znanje	sg	znanja
9. voz	sg	vozovi	22. rečnici	pl	rečnik
10. ljudi	pl	čovjek	23. knjiga	sg	knjige
11. pitanja	pl	pitanje	24. otac	sg	očevi
12. noć	sg	noći	25. suprug	sg	supruzi
13. ključ	sg	ključevi			

C7

For each aspect pair given below, state which of the two is perfective and which is imperfective.

1. куповати	купити	I / P	3. узети	узимати	P / I	5. доћи	долазити	P / I
2. положити	полагати	P / I	4. јести	појести	I / P	6. спремати	спремити	I / P